

Jordi Casanova i Roca

Jordi Casanova i Roca va néixer a Barce-

lona el 21 de juny de 1959. Actualment és professor d'Investigació del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) a l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona i investigador de l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona.

El 1981 es llicencià en ciències biològiques a la Universitat de Barcelona i el 1986 es doctorà en ciències per la Universitat Autònoma de Madrid, sota la direcció del doctor Ginés Morata.

Pel que fa a l'activitat científica, fou becari predoctoral al Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa (UNAM-CSIC) de Madrid (1982-1987); becari postdoctoral EMBO al laboratori del doctor G. Struhl, de la Universitat de Colúmbia, a Nova York (1987-1989); científic associat de l'Institut Mèdic Howard Hughes (1989-1990); col·laborador científic del CSIC al Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa (1990-1991); féu estades de curta duració als laboratoris del doctor R. White (Cambridge, Regne Unit), de la doctora M. D. Martín-Bermudo (Cambridge, Regne Unit), de la doctora R. Lehmann (Nova York) i del doctor M. Averoff (Heraklion). Cal assenyalar un aspecte de la seva trajectòria que ha estat instrumental en el desenvolupament de la recerca a Catalunya. El 1982 es desplaçà al Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa, perquè en aquell moment l'Escola de Madrid era l'única comunitat científica a Espanya on es feia recerca en el camp de la biologia del desenvolupament amb reconeixement internacional. La seva decisió d'instal·lar-se després a Barcelona ha permès la formació d'un pol de recerca en aquest camp que no solament s'ha guanyat un nom propi en l'àmbit internacional, sinó que està essent particularment fructífer en la relació amb altres branques de la recerca biomèdica.

La seva recerca ha estat centrada a establir com l'activitat dels gens regula el desenvolupament de l'organisme a partir de l'òocit fecundat. El sistema model emprat és la *Drosophila melanogaster*, que ha esdevingut un dels sistemes model més poderosos en recerca biomèdica. Aquesta línia de recerca ja va ser l'objecte de la seva tesi doctoral, centrada en la funció dels gens del complex Bithorax en l'assignació de característiques

pròpies per a cada un dels segments de l'organisme. Poc després es constata la conservació funcional d'aquests gens en tota l'escala evolutiva animal, incloent-hi els humans.

En l'etapa postdoctoral i inicial com a investigador independent va centrar la seva anàlisi en com un senyal rebut per un receptor amb activitat tirosina quinasa pot conferir un «destí» específic a un grup de cèl·lules embrionàries. Aquesta recerca va portar a establir conclusions de rellevància general tant pel que fa als mecanismes d'activació restringida del receptor com per la capacitat d'un receptor per a generar més d'una resposta en termes d'activitat gènica.

Després, la seva recerca se centrà en la capacitat dels senyals extracel·lulars i de l'activitat gènica per a modificar la forma i conducta de les cèl·lules. A les cèl·lules és on es manifesta l'acció dels gens, i la resposta en termes de forma i conducta exigeix la modificació dels elements del citoesquelet i de la seva membrana. Entendre com poden ser modificats aquests elements pels senyals extracel·lulars i per l'activitat gènica ha estat i és l'objecte de la seva recerca actual. També començà a estudiar com els canvis cel·lulars individuals poden generar un nivell superior d'organització supracel·lular per a donar lloc a la formació dels òrgans i de tot l'organisme.

Fruit d'aquestes recerques ha estat la publicació de seixanta-tres articles en les revistes de més alt reconeixement en el camp, com són *Nature*, *Science*, *Cell*, *PNAS*, *Current Biology*, *Molecular Biology of Development*, *Development*, *EMBO Journal*, *Genes and Development*, *Molecular Cell*, *Journal of Cell Science* o *Developmental Cell*, per exemple.

Entre els seus mèrits, destaquen el nomenament el 2001 com a membre de l'European Molecular Biology Organization (EMBO), l'atorgament del Premi Josep M. Sala-Trepat per a joves investigadors en el camp de la regulació de l'expressió gènica i la tasca de revisor extern en les revistes *Science*, *Nature*, *Nature Cell Biology*, *EMBO Journal*, *Development*, *Developmental Biology* i *Mechanisms of Development*.

Ha dut a terme tasques de divulgació científica: és autor del llibre *Petita història dels humans* (La Campana, 2009), ha participat en les activitats de formació de mestres organitzades per l'Associació Rosa Sensat, ha escrit diversos articles en diaris d'informació general i ha impartit nombroses conferències divulgatives.

Pel que fa a la formació d'investigadors, ha dirigit sis tesis doctorals. Un cop obtingut el títol de doctor, aquests sis antics doctorands van fer o estan fent estades postdoctorals en les universitats o instituts de recerca de més alt reconeixement, com el Laboratori de Biologia Molecular del Medical Research Council, el Centre de Biologia Molecular, la Universitat de Cambridge o la Universitat de Colúmbia a Nova York. Dels investigadors postdoctorals del laboratori, cinc van obtenir contractes Ramon y Cajal, dos són investigadors del Centre Nacional de la Recerca Científica (en francès *CNRS*), dos són científics

títulars del CSIC i un altre és professor de recerca de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA).

Text llegit pel senyor Xavier Bellés i Ros en el Ple del dia 19 de maig de 2014

M. Teresa Estrach i Panella

Maria Teresa Estrach i Panella va néixer a Girona el 1950. Es va llicenciar en medicina, amb premi extraordinari de titulació, a la Universitat de Barcelona (UB) (1973), s'especialitzà en dermatologia (1976) i obtingué el doctorat amb la qualificació d'excel·lent *cum laude* (1978).

Sempre ha tingut una activitat assistencial vinculada com a especialista de dermatologia a l'Hospital Clínic de Barcelona, primer com a metge adjunt (1979) i des del 1996 en les diferents categories que contempla la carrera professional de l'Hospital: especialista sènior, consultora i consultora sènior. Des de l'any 2008, ocupa el càrrec de cap del Servei de Dermatologia.

Pel que fa a la seva activitat docent, ha estat professora associada (1976-1984), professora titular (1984-2003) i catedràtica de dermatologia (des del 2003) de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (UB). Durant aquests anys ha impartit docència de pregrau i de doctorat, tant a la UB com en altres universitats (Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Còrdova, Universitat de València, Universitat del País Basc); ha coordinat cursos de postgrau i màsters, i ha dirigit més de deu treballs per a l'obtenció del Diploma d'Estudis Avançats (DEA) i sis tesis doctorals.

Maria Teresa Estrach és membre del Grup d'Innovació Docent de la Facultat i ha participat en l'organització o com a ponent en les Jornades de Docència de la Facultat de Medicina —realitzades anualment des de l'any 1995— i en diversos congressos i reunions